

грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Відсотковий ризик – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок.

Інший ціновий ризик – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони.

Ризик ліквідності – ризик того, що суб'єкт господарювання матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу.

Список використаних джерел:

1. Циганюк Д. Л., Tsyhanyuk D. L. Управління портфелем цінних паперів інститутів спільного інвестування. – 2011 - dspace.uabs.edu.ua.
2. Слободян О. А. Ризик у діяльності інститутів спільного інвестування // Вісник Вищої ради юстиції. – 2011. – №. 3. – С. 150-159
3. <http://msfz.minfin.gov.ua/uk/Pages/default.aspx>

УДК 336

Селезень О.М.

*ст. викладач кафедри статистики, АГД та маркетингу
Сумський національний аграрний університет*

Вплив дебіторської заборгованості на фінансовий стан підприємства

В сучасних умовах у процесі економічної діяльності промислового підприємства постійно виникає потреба в оптимізації дебіторської заборгованості, проведення розрахунків зі своїми контрагентами, бюджетом, податковими органами. Відвантажуючи вироблену продукцію або надаючи деякі послуги, підприємство, як правило, не отримує гроші в оплату негайно, тобто по суті воно кредитує покупців. [1, с. 25].

Тому протягом періоду від моменту відвантаження продукції до моменту надходження платежу кошти підприємства «заморожені» у вигляді дебіторської заборгованості, рівень якої визначається багатьма факторами, такими як вид продукції, місткість ринку, ступінь насиченості ринку даною продукцією, умови договору, прийнята на підприємстві система розрахунків і так далі.

Рациональне управління дебіторською заборгованістю дозволить забезпечити промисловому підприємству достатній рівень рентабельності і виключити заборгованість за зобов'язаннями. Водночас сказане ставить на порядок денний проблему ефективного управління підприємством, зокрема проблему обліку, оцінки та управління дебіторською заборгованістю з метою оптимізації його діяльності. В сучасних умовах багато підприємств для планування, оцінки та управління дебіторською заборгованістю продовжують застосовувати лише деякі відомі методики, що дозволяють вирішити лише частина проблем, пов'язаних з управлінням дебіторською заборгованістю. Особливу зацікавленість викликає спонтанний підхід керівників до здійснення контролю над рівнем дебіторської заборгованості.

Дослідженню проблем управління дебіторською заборгованістю підприємства присвячені праці таких авторів, як: Бланк І. А., Валієв Ш. Н., Ван Хорн Дж. К., Военчер Д., Івашкевич В. Б., Лефель А. О., Покаместов В. Е. та ін.

В цілому для підвищення ефективності управління дебіторської заборгованості керівництво має дотримуватися низки простих правил:

1. Автоматизувати систему обліку стягнення дебіторської заборгованості;

Це необхідно зробити, оскільки ведення даних по обліку дзвінків дебіторам, кредитної історії клієнта, платіжної дисципліни та інших даних вручну віднімає значні сили й час у відповідальних за цю ділянку працівників. Використання єдиної комп'ютерної бази даних по всій компанії дозволить значно підвищити ефективність роботи даної категорії працівників і спростить процедуру аналізу кредитної історії клієнтів і розробки кредитної політики.

2. Виставляти рахунки дебіторів трохи раніше покладеного терміну, в надії на більш ранню оплату або ж виставляти проміжні рахунки за етапами робіт;

3. Заохочувати оплату готівкою, що дозволяє прискорити оборотність дебіторської заборгованості і скоротити витрати на обслуговування платежів;

4. Мотивувати менеджерів по продажах на швидке отримання оплати від покупців за допомогою прив'язки бонусної частини оплати їх праці до надійшли грошових коштів, а не до обсягу реалізації;

5. Робити нагадування дебітору відразу на наступний день після закінчення терміну платежу; [4, с. 157].

Нагадування про оплату в письмовій формі має бути адресовано відповідній особі. У ньому слід довідатися про наявність якої-небудь причини неплатежу і попросити негайно повідомити про неї.

Якщо після нагадування платіж не надходить протягом найближчого часу (наприклад, тижня), слід зв'язатися з особою, відповідальному за платежі, або менеджером, зробили замовлення, і наполегливо вимагати здійснення платежу, не відкладаючи цю процедуру на потім, оскільки з плином часу ймовірність надходження оплати знижується. [2, с. 20].

6. Диференціювати рахунки дебіторської заборгованості за розміром і координувати роботу персоналу, відповідального за дану ділянку таким чином, щоб вони були зосереджені на самих великих замовленнях.

Виходячи з вищенаведеного можна зробити висновок, що управління дебіторською заборгованістю безпосередньо впливає на прибутковість підприємства і визначає дисконтну і кредитну політику для покупців, шляхи прискорення повернення боргів і зменшення безнадійних боргів, а також вибір умов продажу, що забезпечують гарантоване надходження коштів. Тому необхідно виробити спеціальну політику щодо більш ефективного управління дебіторською заборгованістю з урахуванням специфіки діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Білик М.Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств// Фінанси України. – 2003 р. - №12. – с. 24-36.

2. Бондаренко О. С. Методика управління портфелем дебіторської заборгованості// Актуальні проблеми економіки. - №4(58). - 2006. – с. 17-22.

3. Вітлінський В.В., Скіцько В.І. Планування обсягу реалізації продукції та дебіторської заборгованості підприємства в умовах невизначеності// Фінанси України. - № 5. – 2007. – с. 36-42.

4. Іванілов О.С., Смачило В.В., Дубровська Є.В. Механізм управління дебіторською заборгованістю підприємства// Актуальні проблеми економіки. - №1(67). – 2007. – с. 156-163.

Ризики впровадження інформаційного суспільства в Україні та світі

Становлення інформаційного суспільства в Україні набуває все більшої актуальності і є основою інноваційної та демократичної інтеграції країни в європейську співдружність, а також запорукою входження у світовий інформаційний простір. Однак, глобальні інформаційні трансформації несуть, окрім суттєвих переваг, значні недоліки та ризики подальшого розвитку українського та світового соціуму.

Даний напрям дослідження висвітлюється в роботах таких науковців, як Даніл'ян В.О., Куликов Є.М., Бард А. та інших, та проблема їх визначення полягає в тому, що швидкість розвитку інформатизації суспільства, за рахунок новітніх технологій, носить випереджаючий характер, а інформаційний простір не має єдиного центру регуляції, що свідчить про його часткову не контрольованість. Відсутність чітких наслідків впровадження інформаційних процесів лише дає можливість констатувати уже існуючі недоліки та робити припущення щодо майбутніх проблем, а, отже, робить напрям дослідження ризиків інформаційного суспільства доволі актуальним у наш час.

Відомо, що основними ресурсними блоками інформаційного суспільства є інформація, знання та інформаційно-комунікативні технології (ІКТ). Одним із головних блоків, що сприяє поширенню та створенню нових інформації та знань є ІКТ. За рахунок їх збільшення, все більша частка географічних регіонів приймає участь в загальній системі розповсюдження інформаційних повідомлень. Дана тенденція є найбільш актуальною для великих міст, де населення, під впливом значної кількості інформації, знаходиться в залежності та не здатне зупинити зростаючий об'єм трансляції інформаційних повідомлень. Інформаційна середина сьогодні набуває загально планетарного характеру та має якості глобального стратегічного ресурсу соціуму. Однак, варто зазначити, що вона є загальним благом та рушійною силою майбутнього прогресу лише в тому випадку, якщо суспільство здатне вправно її використовувати. І навпаки, може принести суттєві втрати тоді, коли в основу прийняття рішень покладено неякісні інформаційні потоки. Останні здатні призвести до хибних рішень ділового та особистісного характеру.

Лавиноподібний потік інформації створює значні труднощі не лише при її сприйнятті та осмисленні, а під час звичайного огляду. Наявність великої кількості фрагментальної, хаотичної, необробленої інформації призводить до «інформаційного перевантаження» суспільства. Так як кількість повідомлень, що транслюються в соціумі постійно зростає та в декілька разів перевищує можливості людської свідомості, відбувається значне зниження сприйняття якості самої інформації. На думку А. Барда та Я Зодерквіста, незначний дефіцит інформації є набагато кращим від її надлишку, адже останнє породжує існування «інформаційного шуму», що створює значні труднощі при прийнятті управлінських рішень [1]. А враховуючи те, що на зміну традиційним засобам комунікації приходять надшвидкісні інноваційні комп'ютерні шляхи комунікації (в першу чергу Інтернет), які здатні достатньо оперативно та випереджаючими темпами покривати існуючий дефіцит інформації в суспільстві без будь-якого суттєвого контролю з боку держави, соціум стикається з ситуацією виникнення різного роду чуток [2].

В протидію інформаційному перевантаженню, суспільство створює «інформаційні фільтри», що здатні стримувати та сортувати інформаційні повідомлення. Однак, комунікатори постійно намагаються збільшити аудиторію споживання розповсюджуваної ними інформації через коментарії, обмін думками, що носять неофіційний, довірчий характер та призводять до штучного збільшення частки чуток в інформаційному середовищі. Дана ситуація викликає певні перестороги, адже розповсюдження неякісної інформації через Інтернет може бути початком дестабілізації соціального та економічного порядку, що призведе до хибних дій та суттєвих втрат суспільства.

Окрім цього, наведені можливості ІКТ є доволі вражаючими для конкретно взятих комунікаторів, які переслідують свої корисливі інтереси. Вони стають основними інструментами в боротьбі за владу та її втримання, адже володіння засобами передачі соціально корисної інформації дозволяє впливати на свідомість та поведінку аудиторії в необхідному для комунікатора напрямі. У подібній ситуації відбудеться глобальне зомбування планетарного людства та започаткування ери витонченого інформаційного тоталітаризму [3]. За таких умов має місце ситуація, коли суспільство буде розділено на два класи: нетократів, які володітимуть ексклюзивними знаннями, та маси, що в своїй діяльності